

2017-04-04

6

Revidering av riktlinjer för placering i förskola, allmän förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg (UF/2017:93)

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden fastställer reviderade riktlinjer för placering i förskola, allmän förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg.

Riktlinjerna gäller från och med 2017-07-01 och tillsvidare.

Sammanfattning

Riktlinjerna för placering i förskola, allmän förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg behöver revideras. Dels föreslår förvaltningen att barnomsorgsavgiften ska beräknas utifrån vårdnadshavarnas gemensamma inkomst istället för hushållets gemensamma inkomst. Separerade vårdnadshavare får automatiskt varsin faktura. Syftet med dessa förändringar är att ansvaret för kostnaderna ska ligga på vårdnadshavarna och inte på andra personer som eventuellt bor på samma adress som barnet. Dels föreslår förvaltningen att barn inte ska kunna nekas plats eller stängas av från plats om vårdnadshavarna har oreglerade skulder för barnomsorgsplats. Syftet med denna förändring är att barn inte ska behöva ta konsekvenserna av vårdnadshavares skulder.

2017-03-13

UF/2017:93

Referens
Maria Fhager

Mottagare
Utbildningsnämnden

Revidering av riktlinjer för placering i förskola, allmän förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden fastställer reviderade riktlinjer för placering i förskola, allmän förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg.

Riktlinjerna gäller från och med 2017-07-01 och tillsvidare.

Sammanfattning

Riktlinjerna för placering i förskola, allmän förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg behöver revideras. Dels föreslår förvaltningen att barnomsorgsavgiften ska beräknas utifrån vårdnadshavarnas gemensamma inkomst istället för hushållets gemensamma inkomst. Separerade vårdnadshavare får automatiskt varsin faktura. Syftet med dessa förändringar är att ansvaret för kostnaderna ska ligga på vårdnadshavarna och inte på andra personer som eventuellt bor på samma adress som barnet. Dels föreslår förvaltningen att barn inte ska kunna nekas plats eller stängas av från plats om vårdnadshavarna har oreglerade skulder för barnomsorgsplatser. Syftet med denna förändring är att barn inte ska behöva ta konsekvenserna av vårdnadshavarens skulder.

Ärendet

Beräkning och fakturering av barnomsorgsavgiften

Enligt nuvarande riktlinjer ska barnomsorgsavgiften beräknas utifrån hushållets gemensamma skattepliktiga inkomst för de som är folkbokförda eller bor på samma adress som barnet. Anledningen till denna regel är att om avgiften bygger på hushållets gemensamma inkomst ger det en hög garant för att max-taxa betalas. Nackdelen är att det är svårt att avgöra vilka som ingår i ett hushåll eftersom det är många som hyr i andra hand eller är inneboende utan att kunna styrka detta, vilket innebär att personer som inte är vårdnadshavare eller sambo med vårdnadshavare kan räknas med i avgiftsunderlaget. Därför föreslår förvaltningen att avgiften istället ska beräknas utifrån vårdnadshavarnas (inte hushållets) gemensamma skattepliktiga inkomst.

Om vårdnadshavarna är separerade kan de enligt nuvarande riktlinjer få varsin faktura som baseras på respektive hushåll om de begär detta. Den sammanlagda avgiften får inte överstiga den övre gränsen för maxtaxan. Förvaltningen föreslår att separerade vårdnadshavare automatiskt ska få varsin faktura, där avgiften beräknas procentuellt utifrån respektive vårdnadshavares skattepliktiga inkomst. På så vis förhindrar man att vårdnadshavarna väljer att basera avgiften enbart på det hushåll som har lägst inkomst. Det blir också en mer jämlik fördelning mellan könen då det i nuläget oftast är kvinnan som står för avgiften.

Placering av barn vars vårdnadshavare har oreglerade skulder för tidigare barnomsorgsavgifter

Enligt nuvarande riktlinjer kan kommunen neka barnomsorgsplats till barn vars vårdnadshavare har oreglerade skulder för tidigare barnomsorgsavgifter. Det innebär att barnet får ta konsekvensen av vårdnadshavarnas skulder. Förvaltningen föreslår därför att riktlinjerna ska ändras så att barnet i dessa fall inte nekas plats, men att skulderna aktualiseras och kontakt tas med socialtjänsten. Familjens rätt till ekonomiskt bistånd påverkas inte då socialtjänsten i många fall kräver att barnet ska stå i kö till förskola så att vårdnadshavaren kan stå till arbetsmarknadens förfogande.

Enligt nuvarande riktlinjer kan kommunen även säga upp barnomsorgsplats om vårdnadshavarna inte betalar avgiften och skulden inte regleras enligt kommunens kravrutin. Även detta innebär att barnet får ta konsekvensen av vårdnadshavarnas skulder. Förvaltningen föreslår därför att riktlinjerna ska ändras så att platsen inte sägs upp. Kontakt ska fortfarande tas med vårdnadshavare för att reglera skulden enligt kravrutinen, och om så inte sker tas kontakt med socialtjänsten.

Mikael Caiman Larsson
Förvaltningschef

Christina Carlsson
Verksamhetschef förskolan

Bilagor

1. Reviderade riktlinjer för placering i förskola, allmän förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg

STYRDOKUMENT I BOTKYRKA KOMMUN

Riktlinjer för placering i förskola, allmän förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg

Strategi
Program
Plan
Policy
Riktlinjer
Regler

**LÅNGT
IFRÅN LAGOM**

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Diarienummer: UF/2017:93
Dokumentet är beslutat av: Utbildningsnämnden
Dokumentet beslutades den: 4 april 2017
Dokumentet gäller för: Utbildningsförvaltningen
Dokumentet gäller till den: 3T

Dokumentet ersätter: Riktlinjer för placering i förskola, allmän förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg
UF/2016:100

Dokumentansvarig är: Verksamhetsområde förskola

För revidering av dokumentet ansvarar: Verksamhetsområde förskola

För uppföljning av dokumentet ansvarar: Verksamhetsområde förskola

Relaterade dokument:

Innehållsförteckning	
1. Allmänt	4
1.1 Anmälan om önskemål av plats	4
1.2 Öppettider	4
1.3 Vistelsetider	4
1.4 Barns ledighet och stängd verksamhet	5
1.5 Introduktion i verksamheten	5
1.6 Avgifter	5
1.7 Uppsägning av plats	6
1.8 Växelvis boende	6
1.9 Barnomsorg i kommunal eller enskild regi i annan kommun	6
1.10 Fristående förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg	7
2. Förskola	7
2.1 Erbjudan om plats i förskola	7
3. Allmän förskola	8
4. Fritidshem	8
5. Pedagogisk omsorg	9

**BOTKYRKA
KOMMUN**

1. Allmänt

Riktlinjerna avser barn och elever som är folkbokförda i Botkyrka kommun men kan även tillämpas för övriga barn efter beslut eller till följd av lagstöd.

1.1 Anmälan om önskemål av plats

Anmälan om önskemål av plats i förskola, allmän förskola, fritidshem eller pedagogisk omsorg som bedrivs i kommunal eller fristående regi i Botkyrka kommun görs i e-tjänsten *Min skola* på www.botkyrka.se. Medborgarkontoren kan hjälpa vårdnadshavare med att göra anmälan om önskemål av plats. Anmälan till förskola och pedagogisk omsorg kan göras tidigast sex månader och senast fyra månader innan önskat datum för placering för att platsgaranti ska gälla. Anmälan till fritidshem görs i samband med placering i förskoleklass eller grundskola/grundsärskola. Anmälan till allmän förskola görs inför ny terminsstart i januari respektive augusti. Bekräftelse på anmälan skickas automatiskt med e-post eller sms till sökande vårdnadshavare.

Om vårdnadshavare har oreglerade skulder för tidigare avgifter aktualiseras dessa och kontakt tas med socialtjänsten.

1.2 Öppettider

Förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg erbjuds i Botkyrka kommun helgfria vardagar. Grundprincip är att verksamheten är öppen 12 timmar och att tiden förläggs klockan 6.30-18.30. För verksamhet övrig tid hänvisas till Barnomsorg på obekvämlig arbetstid.

Barnomsorg på obekvämlig arbetstid erbjuds av kommunen på förskolan Natt och Dag i Tumba mellan kl. 18.30 och 6.30 365 dagar om året. För mer detaljerade bestämmelser, se Regler för barnomsorg på obekvämlig arbetstid, BOUN/2009:322.

1.3 Vistelsetider

Under introduktionen skrivs en tidsöverenskommelse över barnets vistelsetid i verksamheten. Denna undertecknas av både vårdnadshavare och förskolechef/rektor och är bindande samt gäller till dess att ny tidsöverenskommelse undertecknas. Vid önskemål om heltidsplacering på förskola får hushållet automatiskt en tidsöverenskommelse på 7 timmar. Vid heltidsplacering på fritidshem gäller 4 timmar. Vid behov av vistelsetid utöver 7 respektive 4 timmar per dag är det obligatoriskt för vårdnadshavare att lämna arbetsschema och arbetsgivarintyg/studieintyg som styrker behovet. Dessa lämnas till förskolechef/rektor på aktuell förskola/fritidshem.

Vid placering 7 timmar per dag på förskola förläggs 5 av dessa timmar klockan 9.00-14.00. Övriga 2 timmar beslutar förskolechefen om i samråd med vårdnadshavare utifrån verksamhetens och barngruppens bästa.

Den som får sjukpenning eller sjukersättning och har barn placerat inom barnomsorgen har rätt att behålla samma vistelsetider som före sjukskrivningen.

1.4 Barns ledighet och stängd verksamhet

Alla barn har rätt till sammanhängande ledighet och vila. Barns ledighet vid semester, större helger och så kallade klämdagar ska anmälas i god tid till personalen. Sommarledighet ska meddelas under april månad. Vid tidpunkter då barnantalet är väsentligt reducerat, till exempel under juni, juli och augusti samt vid jul- och klämdagar kan en sammanslagning av verksamheter ske.

Verksamheten har stängt 2-4 dagar under året för att ge utrymme för personalens utbildning samt utvärdering och planering av verksamheten. Förskolechef respektive rektor är ansvarig för att i god tid, dock senast två månader före dessa dagar, informera berörda vårdnadshavare. Vid 10 tillfällen under året har förskolan obligatoriska arbetsplatsträffar. Då avslutas den ordinarie verksamheten klockan 16.00. De vårdnadshavare som inte kan ordna omsorg på egen hand anmäler detta till förskolechef senast två veckor innan varje tillfälle.

All verksamhet håller stängt under röda dagar samt under jul-, nyårs- och midsommarafton.

1.5 Introduktion i verksamheten

Introduktion av barn i förskola eller pedagogisk omsorg påbörjas vid placementsstart och pågår cirka två veckor. Introduktionen anpassas till varje enskilt barn. Det är barnets välmående som avgör den faktiska introduktionstiden. En kortare introduktionstid tillämpas vid fritidshem. Under introduktionen ska vårdnadshavare vara med barnet under vistelsen i verksamheten. Introduktion tillämpas även vid placering i allmän förskola samt eventuell omplacering.

1.6 Avgifter

Botkyrka kommun tillämpar maxtaxa. Avgiften beräknas utifrån vårdnadshavarnas gemensamma skattepliktiga inkomst. Den högsta avgiften betalas för det yngsta barnet i familjen. För det fjärde barnet betalas ingen avgift. Någon avgift utöver detta (för till exempel lov dagar eller mat) får inte tas ut från vårdnadshavarna. För barn mellan 3 och 5 år som går på förskola reduceras avgiften med 25 % mellan den 1 september och den 31 maj.

Vid förändrade familjeförhållanden beräknar kommunen ny inkomst från familjens förändrade folkbokföringsdatum. Om vårdnadshavarna är folkbokförda på olika adresser får de varsin faktura. Avgiften beräknas med procentuell fördelning utifrån respektive vårdnadshavares skattepliktiga inkomst. Den sammanlagda fakturan får inte överstiga den övre gränsen för maxtaxan.

1.7 Uppsägning av plats

1. Uppsägningstiden är en månad och vårdnadshavare betalar avgift under uppsägningstiden. Placeringen sägs upp i kommunens e-tjänst. Är vårdnadshavarna folkbokförda på olika adresser måste båda vårdnadshavarna logga in och bekräfta uppsägningen innan den kan bli godkänd.
2. Vid utflyttning från kommunen förlorar barnet rätten till placering i Botkyrka kommun, men får gå kvar i en månad efter utflyttsdatum (uppsägningstiden).
3. Frånvaro från verksamheten mer än en månad utan anmälan uppfattar kommunen som en uppsagd plats. Det tillkommer en månads uppsägningstid utöver den utnyttjade tiden.
4. Önskar man behålla platsen under en längre frånvaro, maximalt fyra månader, ska detta meddelas till förskolan innan frånvaron. Återkommer inte barnet till verksamheten efter fyra månader sägs platsen upp med omedelbar verkan. Vid nytt behov av placering ska vårdnadshavarna göra en ny anmälan om barnomsorg. Detta gäller inte vid sjukhusvistelse och annan allvarlig sjukdom.
5. Vid utebliven betalning av avgiften blir vårdnadshavarna kontaktade för reglering av skulden enligt kommunens kravrutin. Om betalning trots detta inte sker tas kontakt med socialtjänsten.
6. För barn som är folkbokförda i Botkyrka kommun tillämpas ingen uppsägningstid vid byte av verksamhet inom kommunen. En viss tid för administration bör finnas. De ansvariga för respektive enhet avtalar med varandra om ett lämpligt datum för övergång.
7. Uppsägning av sexåringar i förskolan sker automatiskt under våren. Platsen sägs upp till och med 31 juli.
8. Uppsägning från fritidshemmet av barn som är tio år och är födda innan skolstart på hösten sker automatiskt under våren. Uppsägningen gäller från och med skolstart på hösten.
9. Uppsägning från fritidshemmet av barn som är tio år och är födda efter skolstart när höstterminen börjar sker automatiskt under hösten. Uppsägningen gäller från och med skolstart i januari.

1.8 Växelvis boende

Barn folkbokförda i Botkyrka kommun, som bor växelvis hos sina vårdnadshavare och där en av vårdnadshavarna är bosatt i en annan kommun, erbjuds plats i Botkyrka kommuns barnomsorg. Barn folkbokförda i annan kommun, som bor växelvis hos sina vårdnadshavare varav en vårdnadshavare är bosatt i Botkyrka kommun, erbjuds placering i mån av plats och om hemkommunen betalar för platsen. Vårdnadshavarna har möjlighet att få varsin faktura.

1.9 Barnomsorg i kommunal eller enskild regi i annan kommun

Vårdnadshavare som önskar barnomsorg i annan kommuns kommunala regi undersöker själva om det finns plats. Den mottagande kommunen upprättar ett

avtal med Botkyrka kommun. Därefter placeras barnet. Barnomsorgsavgiften betalas till Botkyrka kommun.

Vårdnadshavare som önskar barnomsorg i annan kommuns enskilda regi undersöker själva om det finns plats. Den enskilda verksamheten och vårdnadshavarna undertecknar ett avtal där det framgår när barnet får påbörja sin placering. Intyget skickas till kommunen eller lämnas till medborgarkontoren i Botkyrka kommun. Därefter får barnet påbörja sin placering. Barnomsorgsavgiften betalas till Botkyrka kommun.

1.10 Fristående förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg

Verksamheterna bedrivs av enskild huvudman, exempelvis föräldrakooperativ, personalkooperativ eller bolag.

2. Förskola

Förskolan ska stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg. Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Förskolan ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap och förbereda barnen för fortsatt utbildning. Verksamheten i förskolan grundar sig i att utveckling av förmågor och ny kunskap sker mellan barn och i relation till pedagogisk miljö och pedagoger. Det enskilda barnet är viktigt för gruppen och gruppen är viktig för det enskilda barnet. Förskolan riktar sig till barn från ett års ålder fram tills dess att de börjar förskoleklass eller grundskola/grundsärskola.

I Botkyrka kommun erbjuds alla barn förskola 7 timmar per dag eller i den omfattning det behövs med hänsyn till vårdnadshavarnas förvärvsarbete, studier eller andra specifika behov. I vistelsetiden ingår tid för att lämna och hämta barnet. Grund för vistelsetid, utöver 7 timmar är vårdnadshavares arbetstid och/eller studietid samt restid.

Barn till föräldralediga, arbetssökande och de som saknar sysselsättning har rätt till förskola enligt följande alternativ:

- 15 timmar per helgfri vecka, halv avgift erläggs.
- 7 timmar per dag, hel avgift erläggs.

Krav för dessa placeringar är att barnet är ledigt från förskolan under minst fyra sammanhängande veckor under perioden juni-augusti, mellan jul och nyår samt klämdagar.

2.1 Erbjudan om plats i förskola

När vårdnadshavare har anmält önskemål om förskola med offentlig huvudman ska kommunen erbjuda barnet förskola inom fyra månader. Barn som av

fysiska, psykiska eller andra skäl har behov av särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola ska skyndsamt erbjudas förskola.

Kriterier för placering i en förskola

- Barn ska erbjudas plats i en förskola så nära barnets eget hem som möjligt.
- Barn som har behov av särskilt stöd i sin utveckling där den specifika förskolan kan tillgodose behovet.
- Syskonförtur. Barn med syskon som redan har plats i förskoleverksamheten. Med syskon avses barn i samma hushåll och folkbokförda på samma adress.
- Hänsyn tas till barnets vårdnadshavares önskemål när dessa går att uppfylla.

När plats erbjuds ska vårdnadshavare inom angiven tid acceptera erbjudandet. Uteblivet svar betraktas som ett nej. Om vårdnadshavare tackar nej till erbjuden plats upphör placeringsgarantin (4 månader) enligt Skollagen 8 kap 14 §.

3. Allmän förskola

Allmän förskola är avgiftsfri och bedrivs inom förskolan som en integrerad verksamhet. Barn kan erbjudas plats från och med höstterminen det år barnet fyller tre år. Allmän förskola ska omfatta 15 timmar per vecka med minst 525 timmar om året och följer skolans läsår. Ingen verksamhet bedrivs under grundskolans lov dagar. Förskolechefen fastställer närvarotiden.

4. Fritidshem

Fritidshemmet kompletterar utbildningen i förskoleklassen och grundskolan/grundsärskolan. Fritidshemmet ska stimulera elevernas utveckling och lärande samt erbjuda dem en meningsfull fritid och rekreation. Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på eleven och elevens behov. Fritidshemmet ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap.

I Botkyrka kommun har alla elever rätt till fritidshem 4 timmar per dag eller i den omfattning det behövs med hänsyn till vårdnadshavarnas förvärvsarbete, studier eller andra specifika behov. I vistelsetiden ingår tid för att lämna och hämta barnet. Grund för vistelsetid utöver 4 timmar per dag är vårdnadshavarens arbetstid och/eller studietid samt restid.

Under skolloven erbjuds alla elever placering med 7 timmar per dag med kravet om en sammanhängande ledighet av minst fyra veckor under juni-augusti, mellan jul och nyår samt klämdagar. Grund för vistelsetid utöver 7 timmar per dag under skolloven är vårdnadshavarens arbetstid och/eller studietid samt restid.

5. Pedagogisk omsorg

Pedagogisk omsorg som erbjuds i stället för förskola eller fritidshem ska genom pedagogisk verksamhet stimulera barns utveckling och lärande. Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska ges den omsorg som deras speciella behov kräver. Verksamheten ska utformas så att den förbereder barnen för fortsatt lärande.